

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc la biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Ne împing!

Vremea unui traiu mai fericit pentru Românii din Ardeal și Ungaria încă n'a sosit.

Dar când va sosi odată? se vor întreba mulți dintre Românii noștri. „A trecut vreme de pe la 68, aproape douăzeci de ani, și noi Români nu putem zice, că măcar un pic ni-s'a ușurat soarta”, așa își vor zice unii dintre iubii noștri cetitori. Mulți au încărunit și tot nu s'au învrednicit de o mai bună soartă. Acestia poate își vor perde răbdarea, ba poate și dintre noi cesti mai tineri, se vor afla de aceia, cari vor zice: *până-când se mai dăinuiesc această stare de lucruri?*

Fii răbdători! vă zicem noi.

Ungurii încă au răbdat dela 48 până la 68, când Împărăția istovindu-și puterile a alergat la ei și le-a cerut ajutorul împotriva Nemților din Germania.

La 68 li-s'a schimbat soarta după-ce atâtă vreme au fost răbdători.

Părinții noștri încă au răbdat destul și în cele din urmă a venit și anul 48, poarta prin care am intrat și noi Românii în rîndul popoarelor slobode. Moșii și strămoșii noștri, asupriți până dincolo, încă vor fi răbdat destul, dar' în cele din urmă le-a sosit și lor câte un ânger binefăcător și le-a mai slobozit cătușele și le-a mai îndulcit traiul.

Semnele așa ne spun, că soarta noastră se va schimba.

E o lege a firii, care dă o anumită măsură de vrednicii fiecărui popor și dacă 'și-le cheltuește, poporul acela trebuie să se ducă de ripă. Ungurii așa au făcut și așa vor și păși.

Întovărășiți cu Turcii, sute de ani au trăit așa cum trăește un stăpân cu o slugă. Îl bate dacă nu ascultă și-i arată drumul, dacă cărnește din nas. Turcii erau domni, ear' Ungurii predominii și și aliați: alianță născută din potrivirea firii lor. Cu Turcii în ziua de astăzi s'a gătat și în curînd va sosi și vremea prădării acestui popor. La cine vor mai căuta Ungurii razim ori scut, dacă va fi nevoie de el?

Cu Nemții stau rău, cu Slavii și mai rău, încotro își întorc fețele, în tot locul dau de oameni, cari li urăsc și urgisesc.

Nemții din Țeara-Nemțească 'i-au urît și 'i-au urît și mai mult Slavii, adevărații Rușii, Sârbii, Boheții, Croații, Slovacii. Slavii din Austria tot mai mult înaintează, Nemții de acolo perd pe zi ce merge tot mai mult și în măsură cu creșterea puterii la Slavi, crește și ura și puterea lor, care sînt neprieteni Ungurilor.

Muscalului dela Mează-noapte nici s'e-i pomenești de Unguri. În 48 a alergat cu dragă inimă împotriva Ungu-

rilor, cari s'au ales cu un Világos atât de rușinos.

Cu o bătălie bună s'au ales dela Ruși și astăzi îndeosebi lumea întreagă știe, cine e și ce plătește Rusia. Planurile ei se vîd de departe.

Pericolul cel mai mare ce ne așteaptă pe toți, atât pe Români cât și pe Unguri, *dinspre Rusia vine*. Ungurii sînt mai amenințați ca noi, una că înainte Rușilor au fost totdeauna *urgisiți*, alta că Ungurii asupresc pe Slovaci și Croați, la care Rușii țin ca la niște frați.

Ar fi prea firesc, ca în fața pericolului deobște ce amenință dela Mează-noapte între Români și Maghiari să fie *legături de prietenie*. Durere, nu sînt, pentru-că Ungurilor — cu ajutorul lui Dumnezeu au reușit a ne înstrăina pe noi, pe cei cari le puteam fi mîna de ajutor. Și aceasta într'o vreme, când țeara stăpînită de ei a ajuns la sapă de lemn, când pe toate tărîmurile am dat înapoi și când stăm atât de rău, încât nu știm în ce moment va sosi și oara peririi pentru această țeară.

Da, stăm rău, încât n'are cum fi mai rău.

Ungurii cu toate-că-și vîd pericolul apropiindu-se ne prigonesc din ce în ce făcîndu-ne astfel peste puțină a ține la ei în vreme de nevoie și mînîndu-ne tot mai mult înspre Rusia, care dacă va sări în ajutorul alor sei din Ungaria,

FOIȚA.

Crăișorul nostru.

Fragment dintr'o baladă populară.

De pe deal pe deal
Pe cel Bucefal,
Iancu s'e arată
În zi luminată...
Sus pe culmea 'naltă
Șoimu 'n sbor li saltă;
Șoimul face spume,
Că s'ar duce 'n lume...
Șoimul s'e oprește
Că li poruncește
Scumpul ghinerar
S'e pășească rar!...

Sus prin cel brădet
Merge Iancu 'ncet
Și cari îl zăresc
De drag îl numesc:

„Al nost crăișor!...”

El aprins de-un dor,
Tainic s'e gîndește
Și mereu privește:
La voinicii frumoși,
La boi cornuroși,
La cei armăsari
La brazi, la stejari,
La muți și la șes
La cel codra des...
Ș'alui ochi măsoră
Deal și colinioară,
Munți în înălțime
Văi în adâncime!...

Ca prin vis li pare,
Colo 'n depărtare:
Bucium răsunînd
Trupele venînd...
Ear' în fruntea lor
El pe-un șoim ușor!

Iosif Stanca.

Bolnavă.

Ascultă, dar' mă vezi surată,
Că nu-s aceea ce-am fost ieri:
Sînt slabă fără de puteri!...

Sînt deochiată!

Aruncă-mi, trei cărbuni din vatră,
Doar' scap, Ileană, de dureri.

Ia uită-te la mine 'n față,
De ceară, dragă, par'că sînt,
De ieri, de ieri, o, Doamne sfînt
La ce vieată!...

Că ieri, eram la el în brațe;
Ear' astăzi pot fi și 'n mormînt.

De nime 'n lume nu 'mi-e jale,
Ileană dragă, ca de el.
Că-l las în lume singurel
În lacrimi grele.

Și nu 'mi-ar fi, Ileană, jale,
De-ar fi să fim tot sub un vîl...

Ileana, zice 'ncet din gură
Descîntecul... și a oftat...

„A, dragă nu e deochiat
Că făcătura

„I-s dragi, fă, ochii tîi de mură...
„Și-i semn că-și face de 'nsurat!...”

Iosif Stanca.

ne va întinde și nouă mână de ajutor, ca unui popor ce alcătuește legătura între Latini și Slavi.

Prea se lăcomesc Ungurii la blidul cel mare al țerii și prea ne înstrăinează, încât astăzi îți vine să-ți infunzi gura celui ce ar cuteza să mai grăiască despre vre-o astfel de porneală, în sînul Românilor din Ardeal și Ungaria care se ducă la împăciuirea cu Ungurii, sau măcar la „îndulcirea” lor.

Pe un astfel de împăciuator îl arunci la o parte cum arunci o coajă de nucă și îl socotești de om cu gânduri strechiate.

Ungurii se lasă cu prigonirile și nedreptățile și atunci da, ne vom împrieteni cu ei și vom lupta cu ei împreună împotriva dușmanilor din afară, cari și ei au amărit zilele înaintașilor noștri, altminterlea, rămână singuri, prăpădească-se măcar, cu atât mai bine, va scăpa Europa de un popor, care nu e făcut pentru a trăi în ea.

La temniță. După-cum știm membrii comitetului național, care au alcătuit și iscălit *Manifestul* din Februarie, au fost luați la prigoană și au fost osândiți pe cale polițienască. Dl *Iuliu Coroianu* a fost osândit atunci la 10 zile închisoare și la 75 fl. pedeapsă în bani. D-sa a făcut recurs la *sfatul orășenesc*, acesta însă a lăsat pedeapsa așa după-cum a fost croită de către poliția din Cluj. Apelându-se și la ministru, acesta a scăricit pedeapsa la 8 zile închisoare și 50 fl. pedeapsă în bani. De-asemena și dl *Dr. Teodor Mihali* din Dej, încă a fost provocat se între în temniță, nescăricindu-și-se nimic din pedeapsa ce i-a fost croită tot pentru *Manifest*. Au cam trecut sărbătorile milenare și stăpânirea își pune slujbașii din nou pe brânci, ca să încue pe cei cari pentru drepturile neamului nostru să luptă.

Goldiș deputat. Vicarul neunit dela Oradea-mare a fost ales deputat dietal în cercul *Ceica*. Sîntem siguri, că acestui nevrednic călugăr nu-și va reuși nici măcar luarea botrițelor cănilor, când Ceicani ar cere-o.

Cătră dascălii Români.

Unul dintre cei mai harnici și mai destoinici dascăli românești, dl *Ioan Darius* dela Brașov, cunoscut prin frumoasele sale scrieri pedagogice, s'a apucat de un lucru, pe care a-l aduce în îndeplinire e de datorința învățătorilor români, fără deosebire de confesiune.

Dl Darius voește acum la sfîrșitul veacului în care ne aflăm să se alcătuească „*Icoana școlii române la sfîrșitul veacului al nouăsprezecelea: Un album în biografii și portrete ale membrilor de acum ai corpului didactic român de sub coroana sf. Stefan*”.

Lucrarea aceasta trebuie să sprijinită de către toți dascălii românești. Ea a fost salutată cu bucurie de către toți și credem că cu bucurie se vor potrivi d-nii învățători români celor două broșuri, pe care dl Darius le-a alcătuit și le-a dat la iveală în săptămîna aceasta. Una e intitulată: „*O întrebare sinceră și o propunere către domniile învățătorilor români din Ardeal și Ungaria, de I. Darius, învățător la școlile centrale române din Brașov*”, iar a doua e „*Cestionarul*” pe care dl Darius îl va da ori cui cine-l va cere și din care aflăm de bine a reproduce următoarele:

Planul executării albumului:

„*Icoana școlii române la sfîrșitul secolului al XIX-lea*”.

Eu intenționez, ca *Albumul* din chestiune să se compună din trei grupe, care să formeze însă un singur corp, și anume:

Grupa întâia.

O vor forma, în ordine alfabetică, arhierii actuali ai ambelor confesiuni, ca su-

premi inspectorii școlari confesionali, cu portretele și biografiile P. SS. Lor, împreună cu ale câtorva dintre antecesori, cari au stăruit mai mult pentru ridicarea și înaintarea școlii române în jumătatea din urmă a secolului actual, d. e. *Șaguna, Șuluț, Vancea, Popasu* ș. a.

Grupa a doua.

O vor forma în aceeași ordine profesorii actuali dela preparandile sau seminarele pedagogice ale ambelor confesiuni, cu portretele și biografiile lor, cari vor voi a lua parte, împreună cu câțiva dintre cei răposați sau pensionați, mai meritați, d. e. *I. Popescu* (răpos.), *V. Petri* (pens.) ș. a.

Tot în grupa aceasta intră și biografiile și portretele președinților actuali și din trecut ai reuniunilor învățătorești, precum și ale acelor protopopi, cari ca inspectorii școlari districtuali au stăruit mai mult pentru promovarea cauzelor noastre școlare, în special și pentru realizarea acestei idei.

Grupa a treia.

O vor forma *învățătorii actuali* ai ambelor confesiuni, cu portretele și biografiile lor, în rînd alfabetic, de sine înțeles, numai cei-ce de bunăvoie vor lua parte, împreună cu aceia dintre *învățătorii pensionați*, sau cari azi sînt *preoți* și au funcționat ca *învățători* și cari ear' numai de bunăvoie vor participa, precum și aceia dintre *cei răposați*, ai căror urmași se vor învoi a trimite portretele și datele lor biografice în sensul de mai jos, solvind în același timp cel puțin câte un exemplar, pe care îl vor și primi îndată după aparițiune.

Pentru-ca învățătorii, precum și aceia, pe cari îi privește, să știe, ce fel de date au a da din viața lor și din trecutul școlii, unde au funcționat sau funcționează de prezent, las să urmeze act întrebările, căror vor săv a se acomoda.

1. Numele complet, anul, luna și ziua nașterii, precum și confesiunea, comuna și comitatul.

2. Ocupațiunea și starea părinților;

3. În ce condițiuni ți-ai făcut studiile? (Unde, cînd, cu ce succes și câte categorii de școală ai absolvat?)

4. Cînd, unde, și cu ce succes ai făcut examenul de calificare și de limba maghiară?

5. Cînd, unde, la ce fel de școală și cu ce salariu ai intrat ca învățător?

6. Câți ani ai servit cu examen de calificare și câți fără examen?

sunetul clopotului dela biserica satului, ce ne vestea zilele frumoase de sărbătoare, sbieratul vitelor cînd se întorceau în murgul serii dela pășune, fumul vetrii ce ne-a încălzit în leșgîn, înălțându-se în aer, barza de pe streșină ce cată duios pe câmpie, și aerul care născări nu e mai dulce!..

Și sub cortul pribegiei, bătrînii ziceau copiilor: „Colo, în vale, departe, prea departe unde soarele se vede așa de frumos, unde câmpiile sînt smălțuite și părălele răcoroase, unde cerul e dulce, junicele albe și pămîntul roditor... copii... acolo e *Țeara!*!..” Și la aceste cuvinte, voinicii prindeau armele, pruncii tresăreau în leagăne, femeile cântau patria depărtată și durerea pribegiei... cei slabi se îmbărbătau. Și tu erai mîndră atunci, țeara mea... ficiorii tîi erau un neam bărbat, numele tîu era vestit noroadelor, rășboinicii tîi erau vitejii vitejilor: dragostea libertății întăria ca o șea de oțel latele lor pepturi și brațele lor erau țepene... Căși căutau la tine, te pismuiau și dușmanii tîi fușiși te proskăveau, și cînd din nări sfîrșind

Moșul la drum.

Di, di, di, murguțul meu
De ce mergi așa mareu.
D'adăpat te-am adăpat
Și ovės încă ți-am dat.

Ști-mă numai Dumnezeu
Cum te-am căpătat și eu,
Tot umblînd din drum în drum,
Ca și omul cel nebun.

Și plecînd din sat la țeară
După coaja cea amară,
Ca copii să nu mi piară,
Am trecut multe hotărî.

Cătu-ți soartea de amară
A umbra vasa prin țeară,
După pîne de secară
Căpătata pe ciubară!

Că-ș s'arac și chinuit
Și de biruri asuprit
Și mi-e soartea aspră, grea,
Și-ș străin în casa mea.

Că n-au seos din munți dușmanii
Și de-atuncea noi s'ermanii
Am rămas pe drumuri toți...
Vai de asupriții Moși!!!

Cîntarea României.

(Urmare).

26.

În mijlocul viscolului ce făceai tu, patria mea? Pămîntul ce acoperea cenușa strămoșilor tîi era frămîntat de lavă... virtegiul furtunos lavăluia câmpia... talazurile acelu ocean de neamuri, prăvălindu-se din toate părțile lumii spintecau cu durere coastele tale... Mumă fără copii, ficiorii tîi, rătăciți în vijelia omeneasca pribegiau în toate părțile, ducînd cu dînsii numai limba și dorul seu...! Patria e cel mai dintăiu și cel mai de apoi cuvînt al omului: întrînsa se cuprind toate bucuriile lui; simțirea ei se naște deodată cu noi și e nemărginită și vecinică ca și Dumnezeu... Patria e aducerea aminte de zilele copilăriei, coliba părintească cu copaciul cel mare din pragul ușii, desmierdările drăgăstoase ale maici noastre, plămăuirile nevinovate ale inimii noastre, locul unde mai întăiu am iubit și am fost iubiți, cănele care se juca cu noi,

7. Ai fost denumit, s'au ales prin concurs?

8. Câți ani ai servit provisor la acea școală și când ai fost definitivat?

9. Dacă ai trecut cumva la altă școală, în ce condițiuni ai fost ales?

10. Cu ce salariu ai servit și cu ce emoțiuni te-ai bucurat în fiecare an, de când funcționezi ca învățător și până azi?

11. De unde și cum îți primești salariul și emolumentele? Și din ce constau acestea?

12. De prezent ești în funcțiune sau pensionat? ori ai repășit din cariera învățătorescă și acum ce ocupațiune ai și cum ești plasat și retribuit? Dacă ești pensionat, când ești, cu cât și de unde? Când erai în activitate, ce taxă anuală plăteai pentru pensiuine?

13. Ai servit și ca cântăreț la biserică? Dacă da, cu ce erai beneficiat și de la ce? Când se întâmpla d. e. vre-o înmormântare pe timpul prelegerilor în școală, mergeai la înmormântare? Dacă da, cine îngrijea copiii în școală pe timpul acela?

14. Purtași și economie de câmp sau de ocupațiuni laterale și cu ce succes?

15. Ai locuință proprie și alte proprietăți, sau stai cu chirie, ori în încăpătorile școlii? Dacă stai cu chirie, câtă chirie plătești pe an? Cât capeți ca bani pentru cuartir?

16. Pe ce vreme începeai cursurile? Cum erau cercetate? Pe ce vreme mai puțin? Când mai mult? Când le încheiai? Cine cam de câte ori inspecta școala într'un an? Cine presida de regulă la examene? Aveai un asistent public la examene și de ce fel? Cum cât timp dura examenul? Examinai toate obiectele de învățământ sau numai din unele și din cari anume? Erau elevii examinați sau numai unii? Țineai examenul în școală sau în biserică? Ce legături scripturistice făceai cu elevii, pentru examen?

17. Aproximative sau exact: câți elevi și câte eleve ai instruit în fiecare an, de când funcționezi ca învățător?

18. Câte divisiuni (despărțiminte) ai instruit în fiecare an? Dacă aveai mai multe divisiuni, cât timp te ocupai cu o divisiune și cât timp cu alta? Peste tot câte ore ți-ai prelegeri înainte de prânz și după prânz? Pe care zi nu țineai prelegeri peste săptămână?

19. Din ochi scânteind, taurul clătina coarnele și groaza se răspândia în toate părțile.

27.

Lupta întărește pe cel slab și primejdia mărește pe cel tare. Tot lucrul are neajunsuri sale, așa și libertatea mulți vrășmași are, pentru că este partea cea mai frumoasă și cea mai moștenirea strămoșească... Ca să păstrăm libertatea, s'au ca s'o luăm înapoi când ni-s'a pierdut trebuie o mare stăruință și priveghere, o unitate necurmă și o uniune strinsă între oameni de același sânge, astfel ca toți să stea pentru unul și unul pentru toți.

28.

Mai odichnește-te pământe al luptelor!... Cum luptătorul ostentiv stă de răsuflare, așa și țara ta e plină de sudoare și de pulberea războiului... mai răsuflă puțin... căci ai dușmani și la număr... și soarta ta e o luptă necurmată. Fost-ai multe veacuri volnică ca paserea de zădărnici, până-când o seminție iubitoare te cuprindea și după patria fecioară a libertății. Vulturul legioanelor zdrobise lumea

Ce signal se da sau după ce se orientau elevii pentru intrarea și ieșirea din școală?

19. Instruiezi pe copii și din cântările bisericesti și cu ce succes? (coruri...)

20. Țineai și școală de repetițiune? Dacă da, cam de câți elevi sau eleve era cercetată pe an? Ce remunerațiune primeai anual pentru aceasta?

21. Propuneai și gimnastica și aveai aparate gimnastice?

22. Ce știi din trecutul cel mai depărtat și până azi al școlii, unde funcționezi sau ai funcționat? Localul de școală e propriu sau în vre-o casă privată? Cum era în trecut și cum e acum? De cine și cum s'a înființat cel actual? Din ce material e făcut? Câte încăperi are și cât sânt de mari salele de învățământ?

23. Care persoane din comună au stăruit mai mult pentru ridicarea și îngrijirea școlii?

24. Are școala fondul ei propriu, sau e susținută de biserică sau de popor prin repartiție, ori altcum?

25. Ce mobilier și rechizite a avut și are școala: bănci, table, masă, catedră, dulap (scrin), charte geografice, mașină de calculat, icoane din învățământul intuitiv, din istoria biblică, din istoria naturală, glob, aparate fizice ș. a. ? Ce manuale ai folosit sau folosești în școală din fiecare obiect de învățământ?

26. Are școala grădina de pomi? Cine o cultivează? Cu ce succes? Cine ia folosul? Nu se plătește cumva o remunerațiune separată pentru instruirea copiilor în grădinarit?

27. Are școala bibliotecă? Dacă da, din câte opuri constă și cum se întrebuințează?

28. Ce s'a făcut mai deosebit prin stăruința d-tale, pentru înaintarea școlii și pentru binele comun al poporenilor, unde ai funcționat sau funcționezi?

29. Întrucât ai fost spriginit de preotul local și întru cât nu pentru realizarea intențiilor d-tale, cu privire la înaintarea școlii și în ce raporturi ai stat cu dñsul și cu poporeni din comună?

30. Alte date, d. e. lucrări didactice publicate, disertațiuni și lecțiuni practice prin reuniuni, lucrări literare, colecțiuni din literatura populară, colaborator sau corespondent la ziare, membru în diferite corporațiuni, experiențe proprii de interes comun de pe terenul învățământului și al vieții sociale, etc.

În ghiarele salo;... ca să te poată lua în brațe, fu silit a te lua de soție! Seminția pustiei cu seminția ce năvălise peste dñsa s'au amestecat... Acum libertatea mai bărbată, are și sabie spre apărare... Ascute-ți sabia ca fulgerul și încoardă-ți arcul, o țeara mea...! Dușmanul se gătește și tu ești straja lumii... Lumea te-a părăsit și s'a sculat asupra-ți; noroadale s'au legat între ele spre a te batjocori și a stinge dintre oameni pomenirea ta... O, patria mea jertfește-te... Grăbește a mai prinde putere... Eată, că se mai apropie o furtună... De abia vijelia omenească se mai potoli și o întunecime cât un grăunte se zărește despre Răsărit... De ce merge mai crește și ca un nor se îndeasă și se întinde... Cerul se întunecă; viscolul isbucnește; norul se revarsă pe pământ ca un riu întărit și ca un ocean înghite tot ce îi ese înainte... Spaima a cuprins toate neamurile... libertatea și legea popoarelor se sdrumică... potop de sânge este... pământul se umple cu dărămături... rășboinicii o iau la fugă... voinicii sânt prinși de frică... Semiluna strălucește cu tărie.

Observări explicative

la executarea planului:

„Icoana școlii române la finea secolului al XIX-lea“.

1. Îmi iau voe a ruga cu insistență pe frații învățători, ca în interesul înaltului scop, ce urmărim, atât datele din viața lor cât și cele referitoare la școală să fie cât se poate de exacte, ca să conglăsească cu adevărul și astfel se poată rezista ori-cărei critice ce ar pute urma după publicare. Mărturișiți fiecare adevărul și nu vă temeți de nimic. Lauda nemeritată și neadevărul detrag mult din valoarea personală a celui-ce le comite, și în cazul de față nu servesc nici-decum marilor interese ale lucrării, ce ne preocupă.

2. Biografiile arhierilor, ale profesorilor preparandiali, ale președinților reuniunilor învățătoresce și ale protopresbiterilor din ambele metropolii le vor face învățătorii noștri cei mai dexteri sau alți bărbați de școală, cari au mai multe și mai exacte date din viața respectivilor. Cei-ce voesc a se angaja cu facerea biografiei vre-unui arhieru, sau profesori preparandiali, ori președinți ai reuniunilor învățătoresce sau a vre-unui protopresbiter să binevoască a mă anunța de timpuriu, ca comitetul de redacție, ce se va institui pentru scopul lucrării, să se știe orienta.

3. Pentru buna reușită a lucrării de față nu e nevoie, ca fiecare învățător să fie inclus în Album, ci numai reprezentanți din fiecare loc, însă nici unul nu e respins dintre cei-ce voesc. Un exemplu ne luminează, mai bine. În Săcele (șapte sate), de pildă, sânt vre-o 19 învățători. În interesul scopului, ce urmărim, sânt mulțumiți, dacă vin în număr de 7, ca să am dela fiecare școală câte unul, de a cărei biografie să leg și monografia școlii, cu toate acestea toți 19 sânt primiți, dacă toți voesc a figura în Album.

4. Cine voește, poate să lase ca datele ce le va da din monografia școlii respective să i-se confirme și prin subscrierea preotului, ca director școlar local, cu al cărui binevoitor concurs le va și compune. Tot asemenea se urmează și unde sânt mai mulți învățători la o școală. Monografia școlii o fac împreună și în Album se publică numai după datele biografice ale celui dirigent sau ale celui mai în vîrstă, ear' ceilalți vin publicați în Album numai cu portretul și biografia lor.

30.

Pentru-ce te salți, Dunăre bătrână?... Un biruitor îndrăzneț venit-a oare, ca în zilele strămoșilor noștri să calce cu amândouă ale lui picioare pe amândouă ale tale maluri? Lighioanele înviiat-au și vin să întemeieze de a doua-oară patria?... Apele tale se umflă, sar în sus și vijie îngrozite... Nu... nu... un turban se vede pe mal... armăsarii dela Anadol nechiază sărind în două picioare de nerăbdare... pala pustiește țermul din dreapta;... popoarele dela Mează-zi la Miază-noapte, dela Răsărit la Apus, pleacă capul lor săbiei și se lapadă de legea părinților lor ca se creadă Coranului... Mahomet ia locul lui Christos... săbia și Coranul duc robia după dñsele...

31.

Pe rîuri plutesc dărămăturile palatelor și bisericilor... Cu sângele se scurge rămășița neatfînării a douăzeci de popoare... Valurile isbesc spumegînd valurile și spuma lor e sîngerată... Pe talazul ce merge și se întoarce un iatagan scânteiază... se afundă... ese earăși pe deasupra... și valul înfîrat

5. Dacă un învățător a funcționat și la altă școală, acesta să pună în conștientare cu cele ce funcționează acum, căruia îi va da datele ce le are din trecutul școlii amintite.

6. La datele din trecutul școlii să se pună totdeauna și reuniunea învățătorescă din care respectivul învățător face parte, comitatul, protopopiatul și arhidieceza sau diecesa și să se arete câte școli sunt în comună și cu câți învățători, după naționalitate și confesiune, precum și numărul locuitorilor în total și în special.

7. Învățătoarele de lucru de mână încă vor lua parte în Album, arătând între altele cam câte eleve instrua în lucrul manual, din care clase, pe ce timp și cu ce fel de lucruri manuale le ocupa și ce expunea la examene.

8. În expunerea datelor fiecare învățător e rugat a înșira lucrurile așa după-cum s'au succedat în decursul timpului, fără a face anacronisme și lacune.

9. Datele familiare din viața învățătorului încă își au valoarea lor în ceea ce privește educațiunea și asigurarea copiilor sei.

10. Titula dată de mine Albumului din chestiune este numai provizorie, căci cea adevărată se va da numai când se va începe publicarea, orientându-ne după categoriile și după numărul celor ce vor lua parte în acel Album.

11. Fiecare membru, care participă la lucrarea aceasta, e dator a abona cel puțin un exemplar, sau pentru sine, sau pentru școală; altmintrelea nici nu s'ar' pute executa lucrarea aceasta atât do costisitoare.

12. Un exemplar va costa cam vre-o 12 fl., și anume 6 fl. fotografiile și 6 fl. opul ca atare. Hotărât nu se poate ști și acum.

13. Apelul și expunerea planului lucrării cu întrebările și explicările de lipsă se vor trimite graatuit celor ce le vor cere..

14. *Terminul pentru trimiterea preparativelor de lipsă pentru începerea lucrării se pune până la 15 Noembrie a. c. v.* Până la acest termen fiecare învățător, care va voi a participa la aceasta lucrare, va avè a trimite: a) datele din viața sa și și din monografia școlii în sensul întrebărilor explicărilor date mai sus; b) o fotografie cabinet și iscălitura proprie și c) o declarațiune, prin care să arete, câte exemp'are abonează și pe seama cui.

15. Bani se vor plăti în rate lunare de câte 1 fl, începând dela 1 Ianuarie 1897, în decursul cărui an se va începe și publicarea opului din chestiune. Ratele lunare se vor trimite sau la cassarii reuniunii învățătorilor, din care respectivul face parte, sau la comitetul de administrație din loc, ce se va institui spre scopul acesta, sau după-cum se va anunța la vremea sa prin foi.

16. Dacă cineva are vre-o nedumerire într-o privință sau alta, stau la dispoziție cu explicarea ori-când.

Câți sunteți chemați și câți sunteți credincioși misiunii voastre veniți!

Oare m'ați înțeles? Dacă m'ați înțeles, faceți; semnul e dat; la probă sunteți puși:

*Ori gunoii pentru pământ,
Ori lumini în cerul sfânt!*

„Nu ve supărați, că ve chem pe voi așa. Eu nu sînt Christos, ci fratele vostru adevărat!”

*Șam un singur dor pe lume:
Soartea voastră fericită
Și slăvit al vostru nume.*

Brașov, 1896.

I. Darius.

De ale politicei.

Francia.

În zilele trecute s'a pornit o nouă mișcare împotriva lui *Faure*. Când președintele a sosit în *S.-Mato*, răsvrățiții au strigat. „*Jos cu președintele, trădască prințul de Orleans, trădască negoful*”. Lucru firesc, că au fost prinși și închiși.

Serbia.

Din capitala *Belgrad* se vestește, că *regele Alexandru* vrea să se asigureze la o bancă străină, pe 100 mii franci. Eată deci *cât plătește* viața regelui *Alexandru*.

Bulgaria.

Soția domnitorului bulgar a voit să meargă peste seară într'un sat nu departe de *Sofia*, cu numele *Rilo-Selo*. Ea a fost însoțită de ostire numeroasă, de oare-ce o bandă de haiduci a voit

să o prindă și apoi să o dea numai pe lângă o sumă mare. Mulți dintre ei zac la răcoare.

Ne aducem aminte încă de omorirea bărbatului de stat al *Bulgariiei Stambulov*. El a fost omorît de potrivnicii lui în ale politicei. Acum nu i-se dă pace nici în *mormânt*. Unii răufăcători și mișei, căci mișei sunt aceia care nu încap nici de țărîna mortului, au pus dinamită în mormânt și au împrăștiat pământul din giurul gropii. Făptuitorii încă nu-s prinși.

România.

Metropolitul *Ghenadie* al României, aruncat ca un făcător de rele din scaunul metropolitan, se află închis și degradat la *mănăstirea Căldărușani*, care din tăcută și pustie ce a fost, astăzi este cercetată de sute și mii. Cel care a lucrat mai mult la alungarea nevrednică a lui *Ghenadie* a fost episcopul *Partenie al Dunării*, care astăzi e încungiurat de ostire, căci altmintrelea ar căde pradă poporului infuriat.

Să nu cumpărăm dela Jidani.

Jidanii, acest popor, al cărui Dumnezeu e *banul*, tot mai mult se obrăznicesc și ceea ce până acum făceau cu noi, cu Români, astăzi s'au apucat să facă și cu *Ungurii*, care atât de mult i-au gugulit, dându-le lor *toate drepturile* ce le au cerut, *toate bunătățile* ce le-au poftit inima.

Îndeosebi față de partidul poporal catolic Jidanii sînt cât se poate de necinstiți. Ei fac pe spriginitorii stăpînirii împotriva căreia partidul poporal cu atîta tărie s'a sculat.

Eată acum ce scrie o foaie a acestui partid poporal:

„Obrăznicia Jidanilor să ni-o răsbunăm prin aceea, că să nu calcăm nici când în bolta Jidanului. Să desfacem

avtrle pe țermurile noastre pe ficiorii spurcatului proroc... „Allah strigă ei... asta e pământul făgăduit celor credincioși...”

32.

Pustiirea să întinde în câmpii... codrii clocotesc de o sfâșiere duiosă... pe coastele dealurilor să ved numai sate arse și turme de femei rătăcind cu pruncii lor la țară... O țeara mea! unde sînt acum voinicii ței... cei cu inima vitează și cu brațul tare? N'aud ei răcnetul primejdiei tale... vaietele femeilor, plânsurile copiilor... rugile fecioarelor?... Leii făcutu-s'au miei? Paloșile crunte raginitu-s'au în mâinile răboinicilor ței? și femeile ziceau: „Vai vouă, vai! bărbații și-au pierdut inima... moștenirea copiilor noștri se cadă în prada vrășmașilor și copiii vor ajunge robii lor, și ei se vor purta cu dinșii ca stăpânul cel rău cu cănele seu... și vom fi de risul și de batjocura neamurilor... Și mumele ziceau la ficiorii lor: „Cel ce fuge dinaintea dușmanului este mișel... și mișei nu sînt din sângele nostru... Duce-ți-vă de muriți mai bine liberi, decât să trăiți în robie și ocașă!”

33.

Vijie crivățul... se clatină pământul... oamenii se isbesc cu oameni... zălole cu ferul... pepturile cu oțelul... vitejii cad morți în țărîna... sângele defundă pământul... leșurile plutesc pe rîuri... fumul pârjolului se învîrtește în toate părțile; strigările luptătorilor și clăngăitul paloșelor încrucășindu-se răsună cu huiete... Ce te-ai făcut, mare visir?... Unde-ți sînt voinicii, pașo cu trei tuiuri. Vântul împotrivirii sfărîmă zăbălile armăsarilor ței... Năvala se trase înapoi, spăimîntată de piepturile goale ale vitejilor...

Cine fuge colo în vale, cu brațul trîndu-se după dînsul, cu turbantul desfăcut... cu pala de Tăban plină de sânge...

Sultanul... cel măreț... cel groaznic... Fugi acum, sultane... și erai împăratul împăraților... numele țeu îngrozia mai mult decât o ostire... pașii tremuran când te vedeau trecînd... Unde sînt cetele tale așa de numeroase, ca și țerile tale, ostașii ței mai mulți la număr decât grăunții năsipului mării?

Trăsnetul pică din mâinile tale... numele țeu de nebiruit perle... Fugi... și în goana fugii tale, căpitanii ței nu mai pot cunoaște pe răboinicul voinic ce încură armăsarul înaintea bătăliei... Cată înapoi Sultane!... Vezi comorile Asiei prădate... haremul țeu pângărit... nechezând în câmpie de pe stăpânii lor căci Câte mume te vor blăstăma, o sultane fulgere!... O sută de mii musulmani zac nefugroși pe câmpuri!

34.

Ești frumoasă, ești bogată... o țeara mea... ai copii mulți la număr, care te iubesc... ai cartea vitejei, a trecutului și viitorul înaintea ta... Pentru-ce curg lacrimile tale?

35.

Tresei ca cum ai vedea un duh nevăzut... inima ți se frământă cu înțea... Cetitai în cartea ursitei, ori că ingerul perirei ți-s'ar arătat?

(Va urma)

olte creștine în întreaga țeara și se
u cumpărăm dela Jidani, nici măcar un
hibrit. Dacă Jidanul are cutezanța de
vătămă pe un creștin, atunci trăească
ră poporul creștin. Nebun și vînzător
e neam e acela, care cumpără preț de
a crucer dela Jidani.

Creștinilor! Vedeti unde am ajuns?
țeara aceasta domnii sînt Jidanii și
a lor slojbă stă notar, gendarm și
găbirău. Deși pe toți acestia nu Ji-
danul îi plătește, ci voi îi plătiți. Vă
torosăsc buzunarele, ca aceia să trăească
ne. Voi le lucrați lor. Ceea-ce înfundă
a lor gură, aceea e roada amarelor
astre osteneți. Dacă voi nu 'i-ați ține,
r prăpădi de foame fiecare belitor al
poporului. Și eată-'i, tot pe popor îl je-
sc, pe popor îl fură, pe popor îl
înșuiesc, pe popor îl jupoaie? Până
d să mai dăinuiescă asta? Bine se
de grije dușmanii poporului! Și
nil a fost dușmanul poporului și
ncea lui au mîncat-o cîinii".

De adevărul celor de mai sus fiecare
mîn va fi încredințat și dacă e în-
dînțat potrivească-se acestui adevăr și
odată din amorțea, căci la noi la
mîni cu mult mai mare e pericolul ca
Luguri.

Adunarea generală în Lugoj.

Comitetul arangiator a sărbătorilor
Lugoj, ne trimite următorul
Avis.

Onorații domni, care doresc a lua
parte la adunarea generală a „Asocia-
ției transilvane“, conchemată pe 27 și 28
August a. c. st. n. la Lugoj se încu-
vînteză:

1. CA locuitorii români din Lugoj,
pus la îndemnaa comitetului un număr
de mare de quartire pe cât va
durata adunării. Aceste quartire se
da pe nimic..

2. Comitetul se va îngrijii de a re-
ca pentru cei-ce doresc a locui în ho-
odăi corăspunzătoare. Domnii, cari
voie să locuească în hoteluri, au să
plătească înșiși.

3. Toți domnii cari reflectează la
rijirea comitetului pentru încuarterarea
sînt rugați a se adresa cel mult
la 10 August a. c. st. n., la dl
Iacob Maior, medic în Lugoj, preșe-
tele secțiunii de încortelare.

Lugoj, în 6 August n.

Comitetul arangiator.

Un cuvînt către Bănățeni.

Comitetul central din Lugoj a dat
reală următoarele potrivite cuvinte către
bănățeni.

P. T. Domnule

Înainte cu 35 de ani confrății nostri
eleni au înființat „Asociațiunea tran-

silvană pentru literatura română, și cul-
tura poporului român“, care și funcțio-
nează de atunci și până acum, dar' res-
tringându-'și lucrarea numai în granițele
Ardealului. Adunarea generală a Asocia-
țiunii din anul trecut, ținută la Blaj, la
invitarea inteligenței noastre din opidul
Lugoj a hotărît, ca în spiritul statutelor
sale să-'și extindă lucrarea privitoare la
înaintarea literaturii române și culturii
poporului român, fără deosebire de gra-
nițe asupra întreg poporului românesc din
țerile coroanei sf. Stefan și spre ajungerea
acestui scop măreț, adunarea generală de
mai aproape a hotărît să se țină în Lugoj;
ear' de aci înainte și în alte centre din
părțile banatice și ungurene. Ducerea în
îndeplinire a scopului măreț al Asociațiunii
este condiționat de spriginul moral și bă-
nesc al tuturor Românilor binesimțitori și
doritori de înaintarea neamului lor. Con-
vocarea adunării generale pentru anul
curgător, s'a și făcut prin onor. comitet
central al Asociațiunii și după-cum pre-
supunem că vă și este cunoscut, se va ține
la 15/27 și 16/28 August a. c. la Lugoj.
În deplină înțelegere, fruntașii inteligenței
și poporul nostru din Lugoj, așteaptă cu
mare dor și frățescă iubire a primi în
sîmul lor „Asociațiunea transilvană pentru
literatura română și cultura poporului ro-
mân“. Dar' puterile noastre se arată
slabe, față cu doririle și silințele noastre
de a întimpina cu câștig îndestulitor numai
noi singuri Lugojenii, Asociațiunea. În
vederea scopului general, care tinde la în-
aintarea în învățatură a tuturor Românilor,
ne vedem siliți a alerga la frații noștrii
bănățeni din giurul Lugojului și din alte
centre ale Bănățului, cu rugarea ferbinte
de a alerga cu spriginul lor moral și
bănesc, pentru-ca primirea să fie spre
bucuria și mulțumirea tuturor. Vă ru-
găm deci p. t. dle, să îndemnați frun-
tașii din cercul d-voastră a se înscrie
ca membri și a lua parte la adunarea
Asociațiunii.

Conform §-lui 6 din statute:

1. Membru fondator e fiecare, care
depune odată pentru totdeauna o sumă de
cel puțin 200 fl.

2. Membru ordinar devine acela,
care depune un capital ce aduce venit anual
de 5 fl.; sau solvește anual 5 fl. Membrii
fondatori și ordinari iau parte cu vot ho-
tărîtor la adunările generale.

Mai departe conform §-lui 7 din re-
gulamentul pentru regularea mijloacelor
spre ajungerea scopului asociațiunii, fie-
care om solvind la an taxa de 1 fl., devine
membru ajutător.

Lugoj, în 20 Iulie (1 August) 1896.

Cu stimă:

Titu Hațeg m. p.,
pres. comit. centr.

Dr. Isidor Pop m. p.,
secret. comit. central.

SCRISORI.

Earăși oi rătăcite.

Ticvaniul-mare, 10 August 1896.

Onorată Redacțiune!

Cu durere de inimă vin a vă aduce la
cunoștință o faptă păcătoasă pe care vreau
să o săvîrșescă unii dintre Români de-ai
noștri, care se bagă în cursă vîzînd cu ochii,
întocmai cum se leagă urșii la pădure în ro-
ciurile întinse de cei ce-'i îmbată și vreau să-'i
prindă spre a le pune beiciug la nas, spre
a-'i bate cu băta pentru a juca cum lor le place.

Jupânul fisolgăbirău Madesilovski din
Oravița, a trimis o listă pentru a o subscrie
cei-ce vreau să meargă la mileniu, ca să ne
batjocorească aceea-ce noi avem mai scump:
limba și neamul nostru românesc.

Nici prin gând nu 'mi-a trecut, domnule
redactor, că se vor afla oameni de aceia cari
să se iscălească în lista aceea, și încă ce e
mai mult, chiar diutre aceia, care au luat
parte la procesul Memorandului.

Până acum au și dat 5 fl. pentru a merge
cu drotu la nas și cu sfoară legați până la
Iudapesta spre a vedea acolo țîrgul de zdrențe.

Eu sfătuesc pe acei rătăciți, ca să rî-
mână acasă și mai bine să meargă la adu-
narea Asociațiunii din Lugoj, ear' nu la Buda-
pesta, unde să vor face de risul și de batjo-
cura neamului românesc. Un abonent.

Călușeri români la — Pesta.

Orăștie, în 10/8 1896.

Fisolgăbirăul Fodor din Orăștie, pus la
cale de fișpanul și vicișpanul comitatului, a
pornit în săptămîna trecută o urită vînațoare
de suflete printre flăcăii români din Orăștie,
pentru-ca să câștige pe câțiva dintre ei, să
meargă și să joace „Călușerul“ în Budapesta,
la țîrgul de zdrențe.

Le-a făgăduit drumul înconce și încolo pe ni-
mica și acolo mîncare și beutură pe nimic și altele.

Unii dintre călușeri au fost băieți de
omenie și au înțeles, că ce rușino ar face
pentru națiunea românească dacă s'ar duce,
și acestia din capul locului nu s'au învoit.
Un prăpădit de pandur dela pretură însă,
român și el, cumpărat de fisolgăbirău, atîta
a tot alergat după ficiori și 'i-a îndemnat să
vie, până când Duminecă s'au găsit vre-o 13
înși, cari s'au dus și au spus, că ei se învoesc
să meargă. E vorba să fie duși pe Luni în
săptămîna viitoare. Ni rușino, dle Redactor,
că trebuie să Vă scriem acest lucru, că chiar
și în Orăștie să află ficiori de români atîta
de rămași tuapoi în pricepere, și atîta de stricați
la inima lor românească, ca să faci spre bat-
jocura Românilor, aceea-ce le cere un solgă-
birău ungur, cunoscut ca mare dușman al
Românilor. Îndată-ce au plecat, V-'i, scriu pe
toți cu numele, ca să-'i știe toți și aici în
oraș, și în comitat. și în lumea întreagă pe
unde să cetește prețuita „Foaia Poporului“.

Unii dintre ei pe cum aud, au de gând
să se retrîgă, Bine ar face să se retrîgă toți!

Romanus.

CRONICĂ.

Un oaspe vrednic. Profesorul *Weigand* din *Lipsca*, care se indeletnicește cu învățarea amănunțită a graiului românesc și care a și scris foarte mult în privința aceasta, va sosi în *Ardeal*; întocmai ca și în anul trecut în *Bănat* așa și acum să facă studii din diferitele părți locuite de Români. Dnsul va veni și la Sibiu. Cu dñsul vor mai face studii și trei școlari ai seminarului român din *Lipsca* în fruntea cărora stă renumitul profesor, *Weigand*. Unul dintre școlari, dl *Sextil Pușcariu* va percurge *Țeara Oltului*, ear' dl *Sterie Stinghe* va studia limbajul *Trocarilor* din *Brașov*. Facem luători aminte pe cetitorii noștri, ca să-i primească pe toți cât se poate de bine și să le fie la îndemână. Totodată domnii preoți să-și facă notițe despre diferitele abateri ale graiului de pe acolo, dela limba literară.

Eșit din prinsoare. Primum următoarele: „În 6 August n. am ieșit din temnița ordinară din *Mercuria*, vesel și sănătos ca-și-cum am intrat, făcându-mi pedeapsa de 14 zile, pe care mi-a croit-o milostiva curte ca jurați din mult deochiatul *Cluj*.”

Ioan Șerb, cojocar.

Ărpád clungărit. Statua lui *Ărpád*, care se lucra în curtea unei mori din *Brașov* și pe care Ungurii au vrut să o ridice pe un deal din apropierea *Brașovului*, a fost ciungărită de... nu se știe cine. Neridicat pe dealul *Tâmpa* și a pățit-o rău bietul *Ărpád*.

Nebun sau ce? Un cetitor al foii noastre ne trimite următoarea invitație, la un ospăț: „*Hona és János kedves gyermekének részéről 1896. évi auguszt. hó 6-án tartandó menyegzőjére, t. czimed és becs. családját örömmel meghívjuk. Soborsin, 1896. jul. havában. Gorny Béla és neje szül. Nagy Anna. Popa Dénes és neje szül. Farkas Éva.* Estă ce o în stare se facă un dascăl românesc crescut în pită românească, în „alumneul oradan”. Învățătorul din *Săliște*, cott. *Arad*, *Ioan Popa*, fiul lui *Popa Dénes* și-a sêrbat cununia cu o fată de *Slovac*, renegată și ca se arete, că e pătruns de însemnătatea acestui an, acest dascăl încălzit la creeri, și-a făcut invitări în limba — unguerească. *Săliștenilor*, trimiteți-l la milleniu, în *Iudapesta*, ca să se scape neamul românesc de un astfel de om!

Pecatele noastre. Dl *Mitru Nica* din *Moroda* ne scrie, că părintele de acolo *Moise Ghergariu*, cel destul vestit, nu a voit să cunune pe o păreche de înșarăței, de oarece aceia nu i-au dat numai 4 fl., pe când el cerea 5. Astfel înșarăței cei săraci au rămas lipsiți de taina cununiei bisericesti și de darul creștinesc. Mamei mirelui, preotul, ca să-și „rêsbune” nu i-a dat anafordă în biserică. Un lucru de tot urit ce sêvrșește susnumitul preot e, că strică vieța familială a multora din comună, învrăjbindu-i pe unii în contra altora. De altmintrelea ar fi bine ca susnumitul preot să răspundă, dacă sînt aceste adevăruri, sau nu.

Rătécii. După-cum se svonește, în curând vor pleca la *Budapesta* două turme de Români, pentru a vedea și ei tîrgul de acolo. O turmă din aceste două va pleca din comitatul *Hunedoara* și este amăgita de că-

tră o comisiune unguerească, care anume s'a alcătuit pentru a sili pe unii și pe alții, ca să plece la *Pesta*. În această comisie se află și viceșpanul dimpreună cu solgăbiraele toate din comitat. Ca batjocura să fie și mai mare, cei 640 câți ar fi să meargă, vor face în *Budapesta* o petrecanie cu jocuri naționale. Din cercul *Oraviței* încă vor porni 566 de rătécii sub conducerea fisolgăbirăului și alor 15 preoți. Oare nu li-e rușine acelor 15 preoți Români, ca să-și călăuzească credincioșii pe astfel de căi? Într'atâta se fi scăzut simțul național, încât să nu-și mai deo seamă, că ceea-ce fac nu fac bine?

Român nevrednic. Vicarul gr.-or. din *Oradia-mare*, *Iosif Goldiș*, a ținut *Lunia* trecută o vorbire în *Ceica* și anume pentru-ca se pregătească pe alegători, adecă să-l aleagă de deputat în dieta unguerească. În vorbirea sa a lăudat stăpânirea pentru — legile bisericesti precum și pe stăpânirea din *România* pentru-că se arată prietinoasă celei unguerești. — Cu lumina se cauți și nu găsești un *Român* mai slab.

„Asociațunea.” Despărțământul IX. (*Brad*) al *Asociațiunii* anul acesta își va ține adunarea generală în *Cristior*, la 6/18 August.

Adunare de învățători. Reuniunea învățătorilor gr.-orientali din districtul *Brașovului*, își va ține adunarea generală la 25, 26 și 27 August st. v., în comuna *Poiana-scrată*.

Sêrbările Rodnei. În 16 și 17 l. c. vor avea loc în opidul *Rodna-veche*, trei sêrbări de multă însemnătate și anume: Adunarea generală a despărțământului „*Asociațiunii*”, jubileul de 50 ani al distinsului membru al *Academiei-Române*, *Florian Porcius* și adunarea anuală a preoșimii gr.-catolice din vicariatul *Rodnei*.

Parastas. În biserică din *Sistaroveț* s'a ținut un parastas la 28 Iulie v. prin preotul *Simeon Tomescu*, pentru sufletul vrednicului învățător *Georgiu Bocu*, care a publicat „*Doina lui Lucaciu*”.

Dar creștinesc. „Un moment de rară fericire am avut în inimă, când mai întâin economul *Ilie Blaiu* a lui *Ioan* a dăruit o parte din grădina sa pe seama sf. biserici diu *Rusul-superior*. Muriud *Ilie Blaiu*, surorile lui *Florica Murășianu* n. *Blaiu*, cu soțul seu *Ioan Murășianu* a lui *Precup*, *Maria Grecu* n. *Grigorie Grecu* și văduva *Domnița Tudoran* n. *Blaiu* au avut bunăvoința a mai dărul pe seama sf. biserici din *Rusul-superior*, care este veche, părțile lor din frumoasa grădină de vre-un juger, unde cu vremea ne vom zidi o altă biserică. Însemn ael, că dl *Jacob Murășianu* cu soția sa *Maria*, cu 45 taleri au rês-cumpêrat o parte din grădină pe care a dărulit-o tot sf. biserici, care susține și școala. *Dumnezeu* să le rêsplătească îndoit.

Ioan H. Botean, preot român.

Stațiunea preoțească gr.-ort. din comuna *Șomartin*, protopopiatul *Agnitei*, e de ocupat. Venitele sînt socotite cu 391 fl.

— **Stațiune inv. gr.-ort.** În protopopiatul *Săliștei*, *Sibiil*, cu salariu de 300 fl.

R Î S.

Baba Surda.

- *Bună ziua babo Drăgăniasa.*
- *Pisez, dragă, verze în casa.*
- *Da, unde-i moș Achim?*
- *Îs mai bune, dacă le acrim.*
- *Babo tu ești surdă?*
- *Îmi cumpêră moșu sucnă.*
- *Mai rêmâi cu sănătate!*
- *Cu trei florini și jumătate.*
- *Du-te naibii babo.*
- *Sîndtate, drago!*

Culeasă de *Ioan Rîchitan*.

Negustorul și datorășul.

Negustorul: Hei, da când îmi plătești datoria de 10 fl.?

Datorășul: De oare-ce acum am bani la mine, te rog vino la mine acasă așa la orele 5, că eu la 4 plec.

Că doar a fost cântand.

— *Cei mei Pralo, de ce cauți ca a pagubă? întrebă popa Gligor pe un Țigan învult și spătos, ce tocmai cânta la dñsul.*

- *Ce să fie prea cinstite a murit de la o grădină plină cu nopi.*
- *Atunci e rău, mei Țigane!*
- *Rău și nu prea, părintele!*
- *Cum așa mei buzatele?*
- *Vezi, că ne-a rămas dela dîra*

— *Atunci e bine, mei Țigane!*

— *Bine și nu prea, părintele!*

— *Cum așa mei sucitule?*

— *Apoi așa, că s'au învățat parca Românilor, de vin și ne mănâncă nașii*

— *Atunci e rău, mei Țigane!*

— *Rău și nu prea, cinstite părinte!*

— *Cum așa, întortochiatule?*

— *Apoi așa, că noi încă ne-am învățat de prindem câte un purcel de la Românilor, și-l facem friptură.*

— *Atunci e bine mei Țigane!*

— *Bine și nu prea, căci Români încă sînt ai dracului. Mui în fiecare zi onoară pe câte unul de ai noștri și dada tot așa a pățit-o.*

— *Apoi în urma urmelor tot e rău mei Țigane, ierte-l Dumnezeu pe bătrânii*

— *D'asta n'ai nici o grijă. părinte!... Ori o vrea Dumnezeu, ori tot trebuie să-l ierte, că doar a fost cântand.*

POSTA REDACȚIEI.

D-sale *Petru G.* în *B.* Cu trimiterea abonamentului nu e tîrziu nici acum. La abonații noi li-se vor trimite numerii dela jumătatea anului ear' la cei vechi dela oprim.

D-șoarei *P. C. Poesiile:* „*Nu te teme*” și „*Adios și Răspuns*” au mai fost publicate. Din nou le putem. Altceva cu plăcere!

D-sale *Teodor Toma* june în *Pincic*. În mărul viitor ne vom folosi de scrisoarea d-tale. Veți primi rêspons dela prăvălia românească din *Săliște*.

Pentru redacție și editură responsabil: *Ioan Morariu*.
Proprietar: Pentru „*Tipografia*” societate pe acțiuni: *V. H. Dressnandt*.

LOTERIE.

Tragerea din 8 August n.

Timișoara: 82 60 74 26 71
 Viena: 84 10 20 22 1

Tragerea din 12 August n.

Brünn: 8 84 18 88 85

Tragerea din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

Vineri, 5 August: Voila 5—7. Tîrg de vite în Vâlcele. 5—11. Tîrg de vite în Sebeșul-săseșc.

Sâmbătă, 6 August: Drag.

Duminică, 7 August: Aiud, Lupu (Farkastelke), Sîlmeghi.

Luni, 8 August: Cioveni, Mănăsturul-ungureșc, Mociu.

Marti, 9 August: Baraolt, Cetatea-de-Baltă, Ciuc-Cosmaș. 9—10. Tîrg de vite în Șercaia.

Miercuri, 11 August: Coșca-mică, Șercaia, Vințuleșu.

Călindarul săptămânii.

Zile	Călindarul vechiu		Călind. nou		Soarele	
	Dum. a 12-a d. Ros., gl. 3, sft. 1.		rés.	ap.	rés.	ap.
1	4 SS. 7 Coc. din Efes.	16 Rohu	4 55	7 5		
2	5 Muc. Eusignie	17 Bertram	4 57	7 3		
3	6 (+) Schimb. la față	18 Elena	4 59	7 1		
4	7 Cuv. M. Dometic	19 Ludovic	5 1	6 59		
5	8 S. Muc. Emilian	20 (+) S. Stef. R.	5 2	6 58		
6	9 Apost. Matia	21 Ioana	5 4	6 56		
7	10 M. Laurent. Arch.	22 Timoteiu	5 6	6 54		

„TIPOGRAFIA“

societate pe acțiuni din Sibiu

deplănește tot felul de lucrări tipografice, tipărește cărți de tot felul, anunțuri de căsătorie, înștiințări de moarte, placate, bilete de vizită, cărți și blanchete de tot soiul.

Prețurile cât se poate de ieftine.

Deasemenea „Tipografia“ primește în comandă cărți școlare și peste tot cărți cu nume pentru popor, precum sunt: basme, povești, snoave, poezii populare, prioare, romane, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori grafii scrise în limba poporului și deasemenea.

Fiind „Tipografia“, societate pe acțiuni **avere națională**, bine ar fi, ca românii să nu se comandeze cele de lipsă, nu la străini.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[803] 46 -

asigurăză prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în cont: a pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobiliu etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viața
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1.095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la **960.343 fl. 42 cr.**

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A doua edițiune

„ȚINEREA VITELOR“

de Eugen Brode,

prezident al „Comitetului român de agricultură din comitatul Sibiu“

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni din Sibiu se află de vânzare

TABLOUL CONDAMNAȚILOR POLITICI PENTRU CAUSA ROMÂNĂ.

Prețul 2 fl.

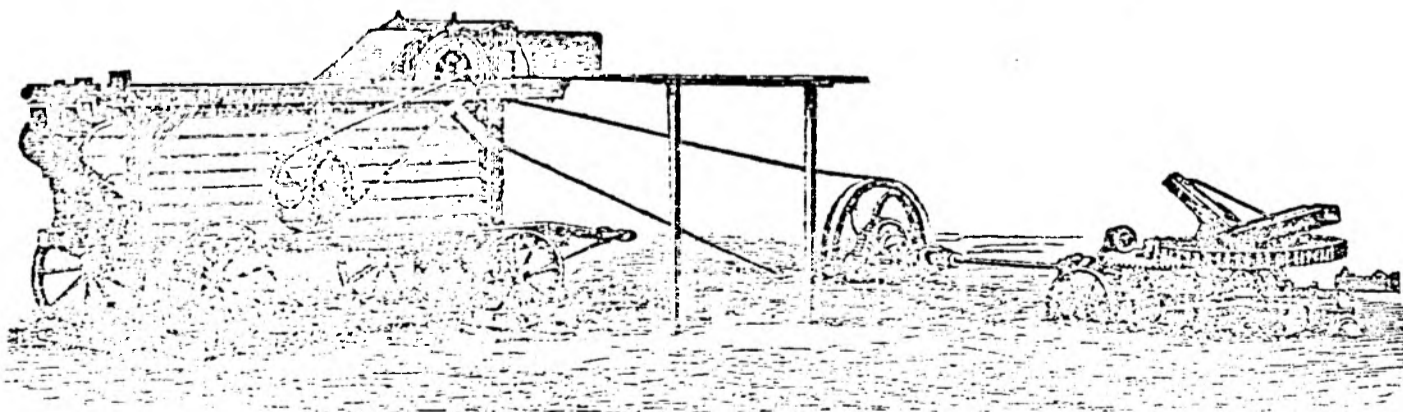
De mai multe ori premiate.

Fabrica de mașini agronomice

a lui

Andrei Török,

Sibiu. — Poarta Cisnădiei.

recomandă pentru sezonul actual cunoscutele și renumitele sale mașini de treierat de cele mai bune sisteme. Mașini de învîrtit cu mîna și cu caii, cu senturatori de paie și fară de aceia. Ciur de sortat și de vînturat în patru diferite mărimi. Aparat pentru înblătitul trifoiului. Triere, precum și tot felul de mașini și unelte economice, cu prețurile cele mai ieftine și cele mai ușoare condițiuni de plătire.

Reparaturile se îndeplinesc ieftin și grabnic.

Toate mașinile se dau pe garanție.

Doi băieți

să primesc ca învățacei
în franzelăria lui

Petru Moga

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 44.
[1952] 1-3

În prăvălia mixtă a
subscrifului se primesc [1921] 3-3

Doi învățacei

din familii bune și cari posed
limba română și maghiară.

George Ivașcu,

comerciant

în Abrud (Abrudbánya).

Un învățacel

se primește în franzelăria (Weissbäckerei) lui

Stefan Moga,

Sibiu, strada Trenului nr. 4.

[1792] 5-6

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare

„POESII“

DE

IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 cruceri.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5%
interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc
îndată la pesentarea libelului fără abdicere.Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan
după sosirea comandei.

[397] 19-25

Direcțiunea institutului.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.A eșit de sub tipar și se află de vânzare la „Tipografia“,
societate pe acțiuni în Sibiu**MEMORIALUL**

archiepiscopului și metropolitului

Andrieu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846-1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Fabrică de casse.

Am onorul a aduce la cunoștința p. t. publicului,
că am mărit atelierul meu și am arangiat o fabrică
de casse.

Spre încredințare, că furnizez numai marfă bună
și frumoasă, servească împregiurarea, că vând casse
fabricate exclusiv numai de mine, și stă în voea fie-
cărui a să convinge cu prilegiul comandelor în atelier
despre bunătatea materialului și conștientiositatea exe-
cutării.

Încredințând p. t. publicul pe deplin, că atât la
cassele noue cât și la reparaturi și deschideri voi face
cele mai ieftine prețuri și voi executa în cel mai
conștientios mod toate comandele, semnez în speranța
unei clientele binevoitoare [950] 17-

cu distinsă stimă

Gustav Moess,

strada Poplăclii-mare Nr. 8.

Comunelor bisericesti și politice li-se acoardă și plăttrea în rate.